

Piotr Kobierski, Roman Ryś

ROZMIESZCZENIE GATUNKÓW NAMULISKOWYCH Z KLASY *ISOËTO-NANOJUNCETEA* NA OBSZARZE POWIATU ŻARSKIEGO

DISTRIBUTION OF SILT SPECIES OF THE CLASS *ISOËTO-NANOJUNCETEA* IN THE DISTRICT OF ŻARY

ABSTRAKT: W artykule opisano rozmieszczenie 30 wybranych gatunków namuliskowych z klasy *Isoëto-Nanojuncetea* na obszarze powiatu żarskiego. Stanowiska poszczególnych taksonów zamieszczono na mapie powiatu w siatce kwadratów ATPOL o boku 2,5 km. Mapy opracowano na podstawie danych z literatury, zielnika GLM oraz własnych badań terenowych przeprowadzonych w latach 2008–2015.

SŁOWA KLUCZOWE: gatunki zagrożone, siedliska antropogeniczne, stawy rybne, pola uprawne

ABSTRACT: The article describes distribution of 30 selected silt species of the class *Isoëto-Nanojuncetea* in the district of Żary. Localities of individual taxa are presented on the district map as 2.5 km ATPOL squares. The maps are based on the data from literature, the GLM herbarium and author's own field research carried out in the years 2008–2015.

KEY WORDS: endangered species, anthropogenic habitats, fish ponds, arable fields

Wstęp

Gatunki namuliskowe z klasy *Isoëto-Nanojuncetea* należą do drobnych terofitów pojawiających się efemerycznie najczęściej na dnach osuszonych stawów rybnych, na brzegach rzek i starorzeczy, na wilgotnych, piaszczystych polach i ugorach oraz w mokrych depresjach śródpolnych. Charakteryzują się krótkim cyklem rozwojowym, który trwa zaledwie kilka tygodni. Zbiorowiska z ich udziałem powstające na odsłoniętym przez krótki czas dnie zbiorników wodnych zaliczane są do związku *Elatini-Eleocharition ovatae* Pietsch 1965 (fot. 1) natomiast zbiorowiska niezwiązane ze zbiornikami

wodnymi do związku *Radiolion linoidis* (Rivas Goday 1961) Pietsch 1965 (Popiela 1997, Matuszkiewicz 2007) (fot. 2). Wiele gatunków namuliskowych osiąga w Polsce wschodnie granice europejskiego zasięgu i należy do rzadkich składników flory (Popiela 2005). Badania nad rozmieszczeniem gatunków namuliskowych w Polsce prowadziła Popiela (1996, 1998a, 1998b, 1999a, 1999b, 2001, 2005). Na obszarze powiatu żarskiego, który dawniej wchodził w skład wschodnich Łużyc Dolnych (Östlich Niederlausitz), systematyczne obserwacje gatunków namuliskowych w okolicach Lubska, Brodów, Żar i Trzebiela prowadzono już od połowy XIX w. Pierwsza informacja o notowaniu roślin